

have forskyldt deres Fattigdom (Hør!), der er der, om jeg saa maa kalde det, truffet en Verel paa det øvrige Samsfund. For imidlertid at modvirke, at Ladhed og andre Laster saaledes skulde komme til at tære alt formeget paa den arbejdende og nærende Klasse, har man stræbt med Fattigforsørgelsen at forbinde saadanne Følger, som maatte gjøre det for Enhver, der havde nogen Agtelse for sin Stilling i Samsfundet, trykkende at modtage Fattigunderstøttelse. Dette indvirker nu hos os paa de private Rettigheder, saasom paa Rettigheden til at indgaae Egtelshab, naar En har modtaget uresunderet Understøttelse, det indvirker i høj Grad paa de politiske Rettigheder, og endelig, forsaavidt Fattigvæsenet har, som det virksomste Mittel, maattet foranledige et vist relativt Tvangsarbejde, er Følgen af at søge Fattighjælp jo endnu strengere. Dette har man i det Hele taget gjort for at hindre, at Ladhed og Forsømmelighed skulde tære paa Samsfundet. Nu er Lovens Mening, som den fremkommer af dens Ord, at man i et enkelt Tilfælde vil give en Fattigunderstøttelse uden at lade disse Følger indtræde. Der staaer jo ganske tydeligt i den første Paragraph, at Understøttelsen skal tilstaaes den, der ellers paa Grund af Dyrtiden maatte antages at blive trængende til Understøttelse af Fattigvæsenet. I de Communer, hvor man ikke har anvendt Loven, er dog vistnok en Mængde Understøttelser givne paa Grund af Dyrtiden; men de ere givne som Fattigunderstøttelse; hvor man derimod har anvendt Loven, ere de samme Understøttelser givne, men der er ikke tillagt dem de Følger som Fattigforsørgelsen. Nu er det maaskee rigtigt, at i en stor Commune, f. Ex. Kjøbenhavns, hvor man ikke kan kjende Individerne, der er man berettiget til at sige: „ja, den Ulempe, som under sædvanlige Omstændigheder dog indtræffer, at Mange, der ikke have forskyldt deres Fattigdom, maae modtage Fattigunderstøttelse med alle samme vedklæbende Følger, den samme Ulempe kan et heller undgaaes under Dyrtiden“; men i de Communer, hvor man kjender de enkelte Individier, har man meent, at, naar Trangen hidrørte fra et saa bestemt særegt Forhold som Dyrtiden,

der kunde man eftergive disse Følger af Fattigunderstøttelse. Dette er, saavidt jeg skjønner Lovens Mening, hverken mere eller mindre, end at eftergive Følgerne af Fattigforsørgelsen. Derimod skal jeg paa ingen Maade negte, at selv dette, efter min Mening, som jeg har udtalt i det andet Thing, er noget betænkeligt, og, naar Thinget ikke har den Overbeviisning, at en Nødvendighed taler derfor, troer jeg, at Thinget har Anledning til ikke at gaae ind derpaa; thi saa sørgeligt det kan være for den stikkelige Fattige, at der ved Fattigforsørgelsen klæber disse Følger, saa nødvendigt et Mittel er det i Samsfundet for ikke at destruere dette og navnlig for ikke at give det en socialistisk Retning; men dermed forandrer dog, saavidt jeg skjønner, Lovforslaget ikke sin Charakter, og kan ikke gives et saa stærkt socialistisk Anstrøg, som den sidste ærede Taler har søgt at give det.

Rnith. Ja, det beroer paa en Dypatselse af Farvetonen, hvor stærkt man finder det Anstrøg af Socialisme, som jeg har tilladt mig at give denne Sag; men jeg tør dog bemærke, at mit Spørgsmaal ikke er blevet besvaret af den ærede Indenrigsminister. Der er yttret med Hensyn til Fattigunderstøttelsen, at den er knyttet til disse velbekendte Følger. Den skal resunderes; den Fattige faaer den ikke som sin Ret, — han skal, om han kan det, resunderer den. Han kan blive underkastet Indskrænkninger med Hensyn til sin Frihed, der kan blive paalagt ham Arbejde og sagt til ham: Du maa gjøre det! Du kan ikke vægre Dig derved. Han gaaer Glim af mange politiske Rettigheder ved at komme ind derunder. Det er de Følger, som den ærede Indenrigsminister har sagt, at Fattighjælpen har. Jeg vil sige: det er Fattiglovgivningen; saaledes er den, saaledes staaer den, det er det Særegne ved den, det er saaledes, at den findes, og saaledes, at den bestaaer. Nu kunne vi ikke sige: vi tage alle disse Følger bort, men det er kun en Modification af denne Fattiglovgivning. Det er jo ikke en Modification, men noget ganske Andet, naar man tager alt det Særegne, det Charakteristiske bort af Fattighjælpen, og giver en Lov og siger: „det er slet ingen Fattighjælp, i ingen Henseende.“